

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 13330

гр. София, 03.04.2026 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в
закрито заседание на 03.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

като разгледа дело номер **2855** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 166, ал. 4 във вр. с ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 118а от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Г. Г. Н., ЕГН [ЕГН] от [населено място], [жк], вх. А, ет. 4, ап. 10, подадена чрез адв. Т. Л. срещу Решение № 2153-21-36 от 28.01.2026 г. на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С.-град, с което на основание чл. 117, ал. 3 КСО е оставена без уважение жалбата на Н. срещу Разпореждане № 730515/97 от 05.12.2025 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване. С последното, на основание чл. 95, ал. 1, т. 6 във вр. чл. 96, ал. 1, т. 4 КСО е спряна от 01.10.2025 г. личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване на Г. Н..

С жалбата е направено искане за спиране на допуснатото по силата на закона предварително изпълнение на оспорения административен акт. В подкрепа на искането се излагат доводи, че изпълнението на акта лишава жалбоподателката от единствения доход, при положение че същата е лице с трайно намалена работоспособност, удостоверена с валидни експертни решения на ТЕЛК. Сочи се още, че съпругът страда от тежко онкологично чернодробно заболяване, хроничен хепатит и други съпътстващи заболявания, поради което се нуждае от постоянни грижи и лечение, като не реализира доходи. Представени са писмени доказателства – експертни решения на ТЕЛК и медицинска документация (епикризи), удостоверяващи тежкото здравословно състояние на двамата.

Ответникът не е изразил становище по искането.

Административен съд – София-град, след като обсъди събраните по делото доказателства, намира от фактическа и правна страна следното:

Искането за спиране на предварителното изпълнение е процесуално допустимо – направено е от надлежна страна, при висящо съдебно производство по оспорване на административния акт и при наличие на правен интерес.

Разгледано по същество е основателно.

Съгласно чл. 118а КСО обжалването на актовете по кодекса не спира тяхното изпълнение. При липса на специална забрана за съдебен контрол върху предварителното изпълнение, приложима е разпоредбата на чл. 166, ал. 4 АПК, която допуска спиране при условията на ал. 2 – когато предварителното изпълнение би могло да причини на оспорващия значителна или трудно поправима вреда. При преценката по чл. 166, ал. 2 АПК съдът следва да установи дали са налице доказани факти, от които може да се направи извод, че продължаването на предварителното изпълнение застрашава в значителна степен правната сфера на оспорващия.

От представените по делото документи се установява, че жалбоподателката е лице с трайно намалена работоспособност, като по делото са приложени данни за действащо експертно решение и медицинска документация относно нейното здравословно състояние. Представени са и медицински документи за съпруга, от които се установява тежко онкологично и общо соматично заболяване, изискващо продължаващо лечение и грижи. В жалбата изрично е посочено, като са представени и доказателства в този смисъл, че същият не е в състояние да се обслужва самостоятелно и че жалбоподателката полага ежедневни грижи за него, както в болнични, така и в домашни условия.

При това положение съдът приема, че твърдените и удостоверени по делото последици от предварителното изпълнение не се свеждат само до обичайното имуществено засягане, присъщо на всяко спиране на пенсионно плащане. В конкретния случай спирането на пенсията рефлектира пряко върху възможността за осигуряване на лечение, лекарства, медицински прегледи и ежедневна издръжка в семейство, в което и двамата съпрузи са в тежко увредено здравословно състояние, а единият от тях е и с необходимост от постоянни грижи. Тези последици имат интензитет, надхвърлящ обичайните имуществени неудобства, тъй като засягат непосредствено възможността за осигуряване на лечение, достъп до медицинска помощ и поддържане на минимални условия на живот.

Съдът съобразява и че разпоредбата на чл. 97, ал. 1, т. 4 КСО предвижда възобновяване на спряната пенсия от датата на спирането, когато отпадне основанието за това, поради което имуществените вреди по правило подлежат на компенсиране. Само по себе си това обстоятелство обаче не изключва възможността в конкретен случай предварителното изпълнение да причинява значителни вреди, когато по делото са установени данни, че междувременното лишаване от средства създава реален риск за здравето, лечението и ежедневното съществуване на засегнатото лице и неговото семейство. Именно такава е настоящата хипотеза.

Настъпването на тези последици следва да бъде съобразено и с оглед изискването на чл. 166, ал. 2, изр. второ АПК. В случая релевантни са не самите заболявания като исторически факт, а актуално проявените последици от изпълнението на акта – лишаването на жалбоподателката от средства за издръжка и лечение при доказана семейна и здравна уязвимост. Именно тези конкретно установени по делото последици съдът отчита при преценката дали предварителното изпълнение създава опасност от значителна вреда за жалбоподателката.

Следователно за целите на настоящото производство следва да се приеме, че продължаващото предварително изпълнение към момента на съдебната преценка е породило конкретна и текуща опасност от съществено засягане на жизнените и здравните интереси на жалбоподателката. Така установеният частен интерес обосновава необходимост от временна съдебна защита чрез спиране на предварителното изпълнение.

Ето защо съдът намира, че са налице предпоставките по чл. 166, ал. 4 във вр. с ал. 2 АПК за спиране на допуснатото по силата на закона предварително изпълнение.

По изложените съображения и на основание чл. 166, ал. 4 във вр. с ал. 2 от АПК, във вр. с чл. 118а от КСО, Административен съд – София-град, III отделение, XVII състав

ОПРЕДЕЛИ:

СПИРА допуснатото по силата на закона предварително изпълнение на Разпореждане № 730515/97 от 05.12.2025 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, потвърдено с Решение № 2153-21-36 от 28.01.2026 г. на директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С.-град, до влизане в сила на съдебния акт по спора.

Определението подлежи на обжалване с частна жалба пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от определението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: